

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 586/2012-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 22. novembra 2012 predbežne prerokoval sťažnosť M. K., N., zastúpeného advokátom JUDr. J. K., N., ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Nitra v konaní vedenom pod sp. zn. 12 Er 166/2006, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. K. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 31. júla 2012 doručená sťažnosť M. K., N. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Nitra (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 12 Er 166/2006.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ je účastníkom exekučného konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 12 Er 166/2006 v procesnom postavení oprávneného. Konanie začalo podaním návrhu na vykonanie exekúcie okresnému súdu 15. februára 2006 na vymożenie bežného a zročného výživného proti povinnému (otec sťažovateľa) a je vedené pod sp. zn. 12 Er 166/2006.

Sťažovateľ v sťažnosti okrem iného uvádza: *«Dňa 15. 02. 2006 som ako oprávnený podal na Okresný súd Nitra návrh na vykonanie exekúcie za účelom vymożenia bežného a zročného výživného voči môjmu otcovi Doc. Mgr. P. K..., L. (ďalej len „povinný“). Dňa 27. 02. 2005 podala súdna exekútorka JUDr. S. S. žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.*

Dňa 14. 03. 2006 vydal Okresný súd Nitra poverenie súdnej exekútorke na vykonanie exekúcie.

Dňa 12. 04. 2006 vydala súdna exekútorka upovedomenie o začatí exekúcie a príkaz na začatie exekučného konania prikázaním pohľadávky z účtu povinného.

Dňa 27. 04. 2006 povinný podal na súd námietky proti zaujatosti súdnej exekútorke a proti trovám exekúcie a následne dňa 05. 05. 2006 podal námietky proti exekúcii. Ako oprávnený som sa vyjadril k týmto námietkam bezodkladne dňa 11. 05. 2006. Súd rozhodol o námietke zaujatosti súdnej exekútorke uznesením zo dňa 30. 10. 2006, sp. zn.: 12 Er 166/2006-61, teda viac, než päť mesiacov po ich podaní, pričom takúto neprimerane dlhú dobu rozhodovania v danom uznesení nijako neodôvodnil.»

Sťažovateľ tvrdí, že po rozhodnutí o zamietnutí návrhu na odklad exekúcie *„súd až do 12. 08. 2010 žiadnym spôsobom vo veci nekonal, keď vyzval súdnu exekútorku na oznámeniu stavu vymożenej pohľadávky, a to vzhľadom na podaný návrh povinného na zastavenie exekúcie, doručený na súd 05. 03. 2009. Súd získal tieto informácie až po opätovnej urgencii zo dňa 07. 12. 2010, ktorá bola teda zaslaná až takmer štyri mesiace po zaslaní prvej výzvy. Súd opakovane zisťoval stav pohľadávky u exekútorke v apríli 2011, pričom medzi týmito dvomi obdobiami nevydal žiadne rozhodnutie. Súd rozhodol o návrhu na zastavenie exekúcie až uznesením zo dňa 28. 06. 2011 č. k. 12 Er/166/06-147, pričom proti rozhodnutiu podal povinný odvolanie dňa 02. 08. 2011, ktoré mi bolo zaslané na*

vyjadrenie s vyše mesačným omeškaním a ku ktorému som sa vyjadril podaním zo dňa 05. 10. 2011. Spis bol napriek kompletности podaní postúpený na Krajský súd v Nitre až 12. 12. 2011, teda vyše dva mesiace po doručení môjho vyjadrenia, hoci počas tohto obdobia nebol vykonaný žiadny ďalší procesný úkon.

Rozhodnutie Krajského súdu v Nitre zo dňa 22. 12. 2011, sp. zn.: 5 CoE/114/2011-159, bolo Okresnému súdu Nitra doručené dňa 26. 01. 2012, pričom však Okresný súd Nitra doručil mne ako oprávnenému predmetné uznesenie odvolacieho súdu až dňa 28. 05. 2012, teda viac ako štyri mesiace po tom, ako ho mal súd k dispozícii, hoci som sa žiadnym spôsobom nevyhýbal jeho doručeniu. Ako som sa informoval v deň podania tejto sťažnosti, predmetné uznesenie ešte stále nenadobudlo právoplatnosť, a to z dôvodu, že ešte stále, teda šesť mesiacov po odovzdaní rozhodnutia Okresnému súdu Nitra, nebolo toto rozhodnutie doručené povinnému. “.

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ požiadal o ochranu svojich základných práv aj verejného ochrancu práv, ktorý reagujúc na jeho podnet v liste z 22. marca 2012 označenom ako „Upovedomenie o výsledkoch vybavenia podnetu“ okrem iného uviedol:

„... výsledkami vybavenia podnetu je preukázané, že v konaní vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 12 Er 166/2006 došlo k zbytočným prieťahom, a tým k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. “

Na základe argumentácie uvedenej v sťažnosti sťažovateľ žiada, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„Okresný súd Nitra v konaní vedenom pod sp. zn. 12 Er/166/06 porušil právo M. K. na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

Nariaďuje sa Okresnému súdu Nitra prejednanie veci bez ďalších prieťahov.

Sťažovateľovi sa priznáva primerané finančné zadosťučinenie vo výške 22.000,- Eur.

Sťažovateľovi sa priznáva náhrada trov konania pred Ústavným súdom Slovenskej republiky. “

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Sťažovateľ sa sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 12 Er 166/2006.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo

rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takúto možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priťahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

Ústavný súd zo sťažnosti a z k nej pripojenej dokumentácie, ako aj z vyjadrenia podpredsedníčky okresného súdu č. Spr 877/2012 z 24. septembra 2012 zistil, že vykonaním exekúcie bola v sťažovateľovej veci okresným súdom poverená súdna exekútorka JUDr. S. S. (poverenie okresného súdu zo 14. marca 2006). Povinný 27. apríla 2006 doručil okresnému súdu námietky proti trovám exekúcie, ako aj námietku zaujatosti proti súdnej exekútorke a následne 5. mája 2006 aj námietky proti exekúcii. Sťažovateľ sa k námietkam povinného vyjadril podaním z 11. mája 2006. Okresný súd 30. októbra 2006 zamietol námietku zaujatosti vznesenú povinným proti súdnej exekútorke a uznesením sp. zn. 12 Er 166/2006 z 11. januára 2007 zamietol aj jeho námietku proti exekúcii a proti trovám exekúcie. Proti označenému uzneseniu okresného súdu vydanému vyššou súdnou úradníčkou podal povinný odvolanie. Na účely rozhodnutia o odvolaní povinného bol spis predložený Krajskému súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“), ktorý o ňom nerozhodol a 31. mája 2007 vrátil spis okresnému súdu na rozhodnutie. O námietkach následne rozhodla sudkyňa okresného súdu 31. októbra 2007 tak, že ich zamietla; toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 31. decembra 2007.

Povinný 18. decembra 2007 požiadal o odklad exekúcie z dôvodu, že podal podnet na podanie mimoriadneho dovolania. Okresná prokuratúra si vyžiadala exekučný spis, pričom povinnému bolo 5. marca 2009 oznámené, že jeho podnet na mimoriadne dovolanie bol odložený. Po vrátení spisu okresný súd uznesením sp. zn. 12 Er 166/2006 z 1. júla 2009

(v spojení s opravnými uzneseniami z 18. novembra 2009 a 20. januára 2010, pozn.) rozhodol o návrhu povinného na odklad exekúcie tak, že ho nepovolil.

Povinný podal 4. marca 2009 návrh na zastavenie exekúcie, o ktorom okresný súd rozhodol uznesením sp. zn. 12 Er 166/2006 z 28. júna 2011 tak, že mu nevyhovel; proti tomuto uzneseniu podal povinný odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd uznesením sp. zn. 5 CoE 114/2011 z 22. decembra 2011 tak, že odvolaním napadnuté uznesenie okresného súdu potvrdil. Uznesenie okresného súdu z 28. júna 2011 v spojení s potvrdzujúcim uznesením krajského súdu nadobudlo právoplatnosť 28. mája 2012. Povinný 7. júna 2012 podal proti tomuto rozhodnutiu dovolanie. O dovolaní povinného Najvyšší súd Slovenskej republiky dosiaľ nerozhodol (spis mu bol okresným súdom predložený 12. septembra 2012, pričom v čase rozhodovania ústavného súdu o sťažnosti sa stále nachádzal na dovolacom súde, pozn.).

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov (v primeranej lehote) je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia príslušného štátneho orgánu (m. m. I. ÚS 89/02, I. ÚS 47/03, IV. ÚS 59/03, IV. ÚS 205/03). Súčasťou rozhodovacej činnosti ústavného súdu je aj názor (napr. II. ÚS 12/01, IV. ÚS 61/03, IV. ÚS 205/03, I. ÚS 16/04), že ochrana základnému právu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy sa poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušovanie základného práva označenými orgánmi verejnej moci (v posudzovanom prípade okresným súdom) ešte trvalo, resp. mohlo trvať. Ak v čase, keď bola sťažnosť ústavnému súdu doručená, už nedochádza, resp. nemôže dochádzať k namietanému porušovaniu označeného základného práva, ústavný súd sťažnosť zásadne odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je totiž požiadavka, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby

sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo a jeho účinky stále trvajú, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (m. m. IV. ÚS 225/05, III. ÚS 317/05, II. ÚS 67/06).

Ústavný súd vo svojej judikatúre vyslovil tiež právny názor, podľa ktorého zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy môže vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, v ktorom už tento súd meritórne rozhodol pred podaním sťažnosti ústavnému súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (m. m. IV. ÚS 223/2010).

Vychádzajúc z uvedených právnych názorov ústavný súd konštatoval, že v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu (31. júla 2012) už nemohlo postupom okresného súdu v namietanom konaní dochádzať k porušovaniu jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, keďže o v poradí ostatnom návrhu účastníkov konania (návrh povinného na zastavenie exekúcie) rozhodol uznesením z 28. júna 2011, ktoré krajský súd v odvolacom konaní svojím uznesením z 22. decembra 2011 potvrdil, pričom označené uznesenie nadobudlo právoplatnosť ešte pred dorúčením sťažnosti ústavnému súdu (28. júla 2012). Na tomto závere nič nemení skutočnosť, že povinný podal proti tomuto rozhodnutiu dovolanie, o ktorom dovolací súd ešte nerozhodol.

Na základe uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Po odmietnutí sťažnosti bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. novembra 2012